

DR. ZWILLINGER FERENC ÜGYVÉD ESZTERGOMI KÉPEI

A kiállítás képanyagának legnagyobb része, 255 db kép dr. Zwilling Ferenc ügyvéd fáradságot és költséget nem ismerő műgyűjtésének eredménye. A legrégebb időktől kezdve megjelent esztergomi vonatkozású metszeteket és fényképfelvételeket gyűjtötte össze. Az ő birtokában van a legrégebb metszet is, amelyet Esztergomról készítettek 1543-ban, tehát még a XVI. század első felében s abban a németnyelvű röpiratban található, amelyet az *Esztergom Évlapjai* is közölt nemrégiben hű fakszimilében.

A régi esztergomi metszetek között, amelyeket a kiállítás elénk tár, a XVI. századból 21 féle változatban 25 db. esztergomi képet láthatunk. Nincs városa Magyarországnak, amelyről ennyi régi metszet készült volna,

A XVII. századból 39 féle eredeti metszetet őriztet meg a gyűjtők kegyelete.

A XVIII. századból csak 2 darabot találhatunk. Úgy látszik, esztergomi metszetek tekintetében ez volt a legterméketlenebb évszázad, amit azonban városunk akkori története eléggé érthetővé tesz. Hiszen az átélt viszontagságok után alig volt ekkor egyeb Esztergom egy nagyobb falunál házainak és lakosainak számát tekintve.

A XIX. század elejétől kezdve már százszámra vannak ismét metszeteink. Igen bájos egy 1808-ból

való metszet Károly Ambrus főherceg-prímás idejéből kedvesen mosolygó angyalkákkal, közben Esztergom várával. Majd hogy megkezdődik a Bazilika építése, a képek száma is egyre növekedik. Esztergom a Bazilika építése előtt, közben és után, sokféle és fantasztikus változatokban forgott közkézen.

A Zwilling-féle gyűjteménynek e korból egyik legértékesebb ritkasága az a fametszetű kép, amely a Bazilika felszentelésének azt a jelenetét ábrázolja, midőn a felszentelő prímás a templom belső falain levő 12 kereszt helyét szent olajjal megkeni.

Általában a Bazilika felszentelésekor sok emlékképet adtak ki, sajnos, hogy ezek közül kevés maradt fenn. Akkoriban nem tartották érdemesnek megőrizni, pedig ma milyen becses ereklyeszámba megy!

A XX. századot v. Bajor (Bayer) Ágoston, Magasi Németh Gábor és Pázmándy István csinos rézkarcai képviselik a kiállításon, valamint azok a szebbnél szebb eredeti képek, amelyeket napjainkban Koszkol Jenő, Bajor Ágost, Németh Gábor, Hidegh Béla és mások festettek városunkról. Megjegyezzük, hogy a kiállítás célja nem lévén az, hogy eredeti festményeket gyűjtsön egybe, ezekből itt csak mintegy kóstolót láthatunk.

(*Esztergom*, 1930. augusztus 10.)